

LA DARRERA PROVOCACIÓ DE RAINER W. FASSBINDER

Aquest mes de Juny farà un any que morí Rainer Werner Fassbinder, quan només tenia trenta sis anys; encara que morís tan jove, la seva filmografia és molt extensa: uns trenta set films, comptant els curt-metratges, films per al cinema i també per a televisió. Mai no se va amagar de l'admiració que sentia cap a Douglas Sirk, mestre indiscutible del melodrama. Sobretot en les darreres pel·lícules de Fassbinder hi veiem una clara influència del seu gran mestre, "Lili Marleen", "Lola" i "L'ansietat de Veronika Voss".

A les seves primeres pel·lícules sempre utilitza un petit cercle d'actors molt coneguts per ell, que ja treballaven a les experiències teatrals d'aquest director. Hanna Schygulla es una d'elles, que anys més tard serà l'extraordinària "Maria Braun"; Ingrid Caven amb la qual va casar-se, i de qui se divorciaria uns anys després. També hi col·labora Peer Raben, músic d'una gran sensibilitat que treballarà amb ell fins al seu darrer Film. I Kurt Raab, decorador, qui sobretot hi treballarà en els seus primers films. Tot aquest grup s'anomenava "anti-teater" i és el qui produiria les seves primeres pel·lícules.

L'any 1971 dirigeix "El mercader de les quatre estacions", l'any següent roda una de les pel·lícules més conegudes, on l'estètica kitsch fassbinderiana arriba a les darreres conseqüències amb una interpretació genial de Margit Carstensen i Hanna Schygulla. L'any 1975 fa "La llei del més fort". Aquesta pel·lícula arribarà a un públic més ampli, més que res, pel morbíd tema de l'homosexualitat, que ens es presentada per primera vegada sense quasi cap tipus de concessió, sota un esquema de típic melodrama: un amor foll autodestruïx Fox, personatge principal, interpretat pel mateix Fassbinder, d'una manera magistral. Aquest mateix any roda "Viatge a la felicitat de Mama Küsters" on fa una gran crítica de la manipulació de les persones. L'any 1976 fa "El Rostit de Satan" i una magnífica incursió dins el cinema negre "Ruleta China". L'any 1977 fa "Desesperació" amb actors de talla internacional, Dick Bogarde i Andrea Ferreol. L'any 1978 roda un episodi del film "Alemanya dins la tardor" on es mostra ell mateix vivint amb el seu amic Armin Meier. Aquest mateix any roda "El matrimoni de Maria Braun", que serà un èxit de crítica i de públic per tot el món, amb aquesta pel·lícula comença a retratar d'una manera molt particular l'anomenat "miracle alemany". L'any 78 roda també "Un any amb tretze llunes", homenatge al seu amant Armin Meier, que s'havia suïcidat aquest mateix any.

L'any 1980 roda una sèrie de tretze capítols per a televisió anomenada "Berlin Alexanderplatz", amb una duració de 975 minuts. També roda "Lili Marleen" apoteosi del barroquisme fassbinderia.

L'any 1981 fa "Lola" on el color és el vertader protagonista. Roda també "L'ansietat de Veronika Voss", tot un retrat melodramàtic del món de la droga, amb una excel·lent fotografia en blanc i negre.

L'any 1982 rodarà la que serà la seva obra pòstuma: "Querelle". Fassbinder duu al cinema l'obra de Jean Genet tal vegada d'una manera massa literària. El

que no se li pot discutir és que és completament fidel a les idees de Genet. Tot dins "Querelle" és anti-natural, de les actuacions, llum i decorats fins al vestuari, és teatre pur, amb un alt regust kitsch de típica pel·lícula musical americana. Fassbinder crea tot un món real-irreal, de la delinqüència, prostitució i homosexualitat amb un llenguatge poètic d'una gran imaginació i una gran bellesa plàstica.

"Querelle" és, sense cap dubte, una de les pel·lícules més interessants de Fassbinder. La mala interpretació de la pel·lícula, o la impossibilitat de veure una gran realitat, l'han abocada a una total incomprensió, tant per part del públic, com d'una gran part de la crítica. Es una llàstima que davant tanta fascinació i bellesa, tanta gent li hagi girat l'esquena. La interpretació que fa Brad Davis és una mica massa amanerada, encara que estèticament dóna el tipus perfecte. I quin goig veure la meravellosa Jeanne Moreau, amb un paper que li va com l'anell al dit.

La música de Peer Raben és d'una sensualitat insultant, una de les partitures més interessants escrites per aquest músic. Només resta dir que "Querelle" és la provocació més gran que ha creat Fassbinder, del decorat, color, ambientació fins als pantalons del protagonista.

BERNAT PUJOL

Títol original: "Querelle de Brest"

Guió: Rainer Werner Fassbinder

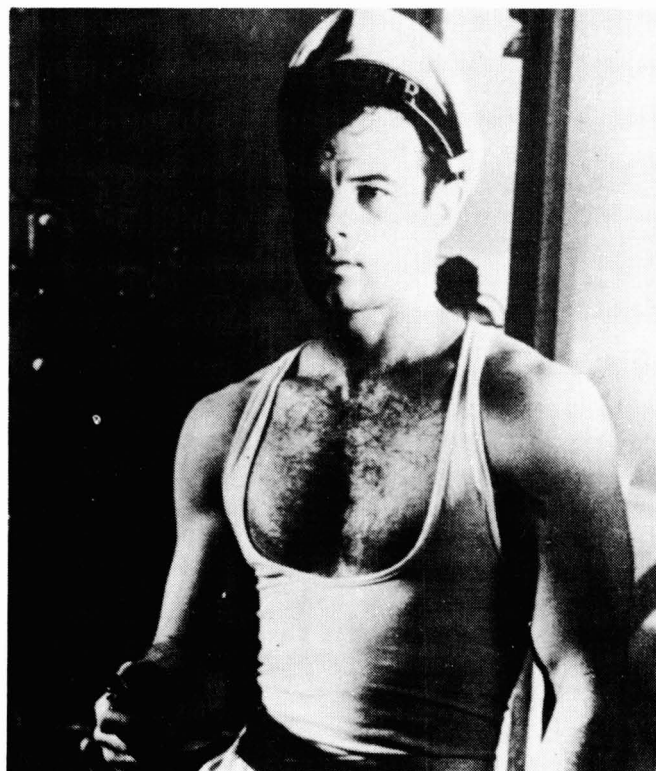
Música: Peer Raben

Fotografia: Xaver Schwarzenberger

Director: Rainer Werner Fassbinder

FITXA ARTÍSTICA

Intèrprets: Brad Davis, Franco Nero, Hanno Boschl, Laurence Malet, Burkhard Driest, Jeanne Moreau

Brad Davis es "Querelle"